

FRANSUZ TILINI O'QITISHDA INTERAKTIV METODLAR

Niyozova Shahina Nodir qizi

O'zbekiston Milliy Universiteti talabasi.

E-mail: shaxinaniyozova370@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada fransuz tili fanini o'qitishda yangi pedagogik metodlar, xususan, interaktiv metodlardan foydalanish va o'quvchilarda bu tilni o'rganishga qiziqish uyg'otish omillarining ilmiy-nazariy asoslari yuzasidan olim va pedagoglarning fikr mulohazalari, ilmiy qarashlari tahlil qilingan va ularga subyektiv munosabat bildirilgan.

Kalit so'zlar: interaktiv metodlar, rolli o'yinlar, aqliy hujum, case-study, inovatsiyalar, intellektual o'yinlar

Аннотация: В данной статье анализируются мнения и научные взгляды ученых и педагогов относительно использования новых педагогических методов, в частности, интерактивных методов, а также факторы, вызывающие в данной статье интерес учащихся к изучению этого языка, и их субъективное отношение к ним. .

Ключевые слова: интерактивные методы, ролевые игры, мозговой штурм, кейс-стади, инновации, интеллектуальные игры.

Annotation: Cet article analyse les avis et points de vue scientifiques de scientifiques et de pédagogues sur les nouvelles méthodes pédagogiques dans l'enseignement de la langue française, en particulier les méthodes interactives et les modalités d'intérêt des élèves pour l'apprentissage de cette langue, leurs aspects subjectifs et les attitudes qui leur sont exprimées sont étudié.

Mots clés: méthodes interactives, jeux de rôle, réflexion , étude de cas, nouveautés, jeux intellectuels

Kirish

Ayni vaqtda chet tilini o'rganishga bo'lgan ishtiyoq jadal o'sib bormoqda. Hozirgi kunda kamida bitta chet tilini bilish zamon talabiga aylanmoqda. Shu bois chet tillarini o'rganish jarayonining samaradorligi va sifatiga e'tibor qaratish zarur. Til o'rganishning eng samarali usullari interaktiv metodlardir.

Maqolaning maqsadi fransuz tilini o'qitishda interaktiv metodlarning asosiy rolini aniqlashdir. Maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilandi: asosiy interaktiv metodlarni tavsiflash va bu metodlardan foydalanishga misollar keltirish. "Interaktiv" atamasi odamlarning birgalikda ishlashi va bir-biriga ta'sir qilishini anglatadi. Bu holat dialog yoki suhbatni nazarda tutadi. Shuning uchun bu metodlar talabalar va o'qituvchi o'rtasidagi, shuningdek, faqat talabalar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarga qaratilgan. Bu o'quv jarayonida o'quvchilarning faol rolini talab qiladi.

Interaktiv metodlar – bu jamoa bo'lib fikrlash deb yuritiladi, ya'ni pedagogik ta'sir etish usullari bo'lib ta'lim mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu metodlarning o'ziga xosligi shundaki, ular faqat pedagog va o'quvchilarning birgalikda faoliyat ko'rsatishi orqali amalga

O'qitishning interfaolligi - o'quvchining bilish faoliyatini faollashtirish va o'zaro ta'sir asosida tayyorgarlik samaradorligini oshirishning asosiy usullaridan biridir.

Interaktiv ta'limning maqsadi – barcha talabalarni o'quv jarayoniga jalb qilishga olib keladigan maxsus shart-sharoitlarni yaratishdan iborat bo'lib, unda ishtirokchilar sodir bo'layotgan hamma narsani tushunishlari va xabardor bo'lishlari, bir-biriga ta'sir qilishlari va hissa qo'shishlari, do'stona va o'zaro manfaatli munosabatlar o'rnatishlari mumkin. Eng mashhur usullar – rolli o'yinlar, aqliy hujum, case-study usuli, taqdimotlar va muhokamalar.

Ma'lumki, rolli o'yinlar universitetdagi o'quv jarayonini yanada bilimli va malakali qiladi, fanlararo aloqalarni yaxshilaydi, nazariyani kasbiy sohaning haqiqiy ehtiyojlari bilan bog'laydi va bo'lajak mutaxassislar uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantiradi. Asosiy element bu – oddiy ta'lim sharoitida egallash qiyin bo'lgan ko'nikmalarni shakllantirish imkoniyatini beradigan rol o'ynashdir.

Rolli o'yinlarning ahamiyatli tomonlaridan biri shundaki, ular orqali talabalar badiiy obrazni idrok qila bilishni o'rganadi, personajlar hatti-harakatini kuzatish qobiliyatini rivojlanib boradi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya

Tadqiqot jarayonida fransuz tilini o'rgatish va o'rganishning mashhur usullaridan, internet manbalaridan foydalanildi. Maqolani yozish davomida nazariy deduktiv xulosa chiqarish, analiz va sintez, mantiqiylik tamoyillardan foydalanildi. Muhim fazilatlarini shakllantirish va fikrlashni rivojlantirishga imkon beradigan yana bir qiziqarli interaktiv usul bu – aqliy hujumdur. Aqliy hujum har qanday muammoni hal qilish uchun zarur bo'lgan g'oyalarni birgalikda qidirishni anglatadi.

O'qituvchi foydalanishi mumkin bo'lgan qiziqarli interaktiv usul bu case-study usulidir. Bu o'quv texnikasi bo'lib, unda talaba muayyan muammoli vaziyatga duch keladi. Keys tadqiqoti turli ma'lumotlar manbalaridan foydalangan holda, aniqlangan kontekstda haqiqiy muammoni o'rganishga yordam beradi.

Keys tadqiqotini bajarish talabalarga quyidagi afzalliklarni beradi:

- 1) o'quvchilarga amalda o'rganish imkonini beradi.
- 2) talabalarning muammoli vaziyatda to'g'ri savol berish qobiliyatini oshiradi;
- 3) talabalarni turli sohalar, tashkilotlarda ishlashga tayyorlashda mas'uliyat darajalarini oshirib beradi.
- 4) asosiy nazariy tushunchalarning hayotiy misollarini keltirish orqali talabaning boshqaruv nazariyasi haqidagi bilimlarini mustahkamlaydi.
- 5) real dunyoda boshqaruv qarorlarini qabul qilish voqeligini aks ettiradi.
- 6) o'z jamoasining boshqa a'zolarining turli nuqtai nazarlari va qarashlarini tushunishga yordam beradi.
- 7) boshqaruvning yaxlit ko'rinishini ta'minlaydi.

O'qituvchining vazifasi har bir talaba uchun tilni amaliy o'zlashtirish uchun sharoit yaratish, har bir o'quvchiga o'z faolligini, ijodkorligini namoyish etishiga imkon beradigan shunday o'qitish usullarini tanlashdir. Chet tili darslarida kompyuterni o'qitish dasturlari bilan ishlash shakllariga quyidagilar kiradi: so'z boyligini o'rganish; talaffuz qilishni mashq qilish; dialogik va monologik nutqni o'rgatish; yozishni o'rgatish; grammatik hodisalarni ishlab chiqish. Internet-resurslardan foydalanish imkoniyatlari juda katta.

Muhokama va natijalar

Har bir o'qituvchi fransuz tili o'qitish jarayonida ta'lim oluvchilarning shaxs sifatida shakllanishi, rivojlanishi, bilim olishi va uni egallashga sharoit yaratadi. Til o'rganish asosida o'quvchi, talabalarda fanni o'rganib fransuz tilining grammatikasini bilgan holda erkin muloqot qilishi, mustaqil holatda fikr bildira olishi, tafakkur qilishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun fransuz tili darslarini ilg'or zamonaviy usullar, interaktiv metodlar, innovatsion texnologiyalarni qo'llab darsni tashkil qilish ularning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishda, og'zaki va yozma nutqini o'stirishda o'rni salmoqli sanaladi.

Innovatsion texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning tafakkuri, tasavvurlari, dunyoqarashi, qiziqishlarini orttirish bo'yicha olib borilgan ishlarda o'z ifodasini topadi. Makkartining ta'kidlashicha, "chet tillarini o'qitish metodologiyasi o'tgan yarim asr davomida juda rivojlandi.¹⁸⁶ Turli vaqtlarda grammatik tarjima, audio-lingvistik tuzilish, global audiovizual, induktiv/deduktiv, funksional, g'oyaviy, situatsion, kommunikativ, immersiya, o'rganish/olish, tavsiya va boshqalarda olib borilgan". Binobarin, dars jarayonida audiovizual vositalardan foydalanish natijasida xotirada so'zlarning semantik ma'nosini yodda saqlash va leksik birliklarni qo'llash ko'nikmasi takomillashadi. Ilg'or zamonaviy texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar va interaktiv metodlar o'quvchi-yoshlarning yuqori darajada bilimli, keng darajada yuqori malakaga ega bo'lishini ta'minlaydi.

Xulosa

Shunday qilib, berilgan usullarni ifodalagandan so'ng, biz interaktiv o'qitish usullari fransuz tilini o'rganishda o'quv jarayonini optimallashtirishga yordam beradi degan xulosaga kelishimiz mumkin. Ular motivatsiya mexanizmlarini joriy etish va fransuz tilidagi muloqotni o'rgatish samaradorligini oshirishda yordam beradi. Talabalarni o'qitish jarayonida interaktiv usullardan foydalanishning afzalliklari kasbiy faoliyatning real sharoitlariga maksimal darajada yaqinlashishi, talabalarning keng mustaqilligi, ijodiy raqobat sharoitida qaror qabul qilish va o'z-o'zidan nutq qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.. Ta'lim jarayonida o'tkaziladigan treninglarda nutq ko'nikmalarini shakllantirishga va ijtimoiy moslashuvchanlikni rivojlantirishga etarli e'tibor berilishi kerak. Bundan tashqari ta'limda har bir darsning muvaffaqiyati ko'p jihatdan mashg'ulotni to'g'ri tashkil etishga bog'liqdir. Dars o'qituvchi va o'quvchining ijodiy hamkorligiga asoslanishi lozim. Shundagina o'quvchilar mustaqil, erkin fikrlay oladilar, irodalari tarbiyalanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Christian PUREN, Histoire des méthodologies d'enseignement des langues vivantes (1988)p.448, pp 18-19.
2. Melikova, G. T. (2022). Chet tili fanlarini o'qitishda interaktiv hamda integratsiyalashgan metodlarning amaliy ahamiyati va samaradorligi. Academic research in educational sciences, 3(1), 618-624.
3. P.Passy De la méthode directe dans l'enseignement des langues vivantes. 1889, Paris Collin p. 80,p 42.
4. Бекниязова, С. (2021). Oliy ta'lim tizimida xorijiy til darslarida vebinar texnologiyalari orqali o'qitishning interaktiv usullari. центр научных публикаций (buxdu. uz), 4(4).

¹⁸⁶ Бекниязова, С. (2021). Oliy ta'lim tizimida xorijiy til darslarida vebinar texnologiyalari orqali o'qitishning interaktiv usullari. центр научных публикаций (buxdu. uz), 4(4).

5. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory And Its Reflection In French Phraseology." *Journal of Positive School Psychology* (2022): 2883-2889.
6. Yaxshiboyeva, Nodira. "Reconstruction of coloristic expressions in erkin azam's" noise" and" pakana's love"." *Конференции*. 2021.
7. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of “Historical Memory” Within French and Uzbek Phraseology." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.
8. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into “Historical Memory” in French and Uzbek Linguistic Traditions." *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
9. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing “Historical Memory” In Uzbek and French Languages." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.
10. Ilhomovna, Djafarova Dildora. "Phraseological Units Expressing" Memory"/" Mémoire" in Linguistics and their Analysis through Texts." *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development* 2.11 (2023): 490-492.
11. Яхшибоева, Нодира. "Таржима жараёнида маданиятлараро мулоқотнинг социолингвистик хусусиятлари." *Академические исследования в современной науке* 2.17 (2023): 165-169.
12. Иногамова, Ф. М., and Н. Э. Яхшибоева. "Фразеологик маънонинг конвенциаллиги." *Academic research in educational sciences* 3.5 (2022): 1176-1182.
13. Яхшибоева, Н. (2023). Туристический дискурс как один из особых видов институционального дискурса. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(6), 879-884.
14. ЯХШИБОЕВА, Нодира. "The role of tourism terminology in french." *О‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI*, 2023,[1/4] (2023).